

17. februar 2023

Ref.

J.nr.

Høringsnotat - Anordning om ikrafttræden for Grønland af § 1 i lov om ændring af hvidvaskloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet og gennemførelse af 4. og 5. hvidvaskdirektiv)

FINANSTILSYNET
Strandgade 29
1401 København K

Tlf. 33 55 82 82
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Indledning

ERHVERVSMINISTERIET

Formålet med anordningen er at opdatere hvidvaskloven, som er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 956 af 17. maj 2021, som senest ændret ved anordning nr. 2627 af 29. december 2021, med § 1 i lov nr. 1563 af 27. december 2019 om ændring af hvidvaskloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love.

Finanstilsynet har sendt udkastet til anordning i høring.

Finanstilsynet har modtaget høringssvar fra syv myndigheder, organisationer mv. Heraf har Departementet for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel, Transparency International Greenland, Bank Nordik og Justitsministeriet haft bemærkninger til udkastet.

Høringssvarene med bemærkninger er vedlagt.

Bemærkningerne fra de hørte parter gennemgås og kommenteres nedenfor.

2. Bemærkninger til høringssvar

Departementet for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel ønsker oplyst, om "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet" i den

foreslåede § 78 a, stk. 2, (anordningsudkastets § 1, nr. 22) ikke retteligt bør ændres til "Hvidvasksekretariatet for Grønland".

Herudover anfører Departementet, at det antages, at en række bestemmelser i det foreslåede kapitel 10 a om truste og lignende arrangementer, må ses i sammenhæng med indberetningsbekendtgørelsen om reelle ejere.

Departementet henviser endvidere til anordningsudkastets § 1, nr. 7, 18, 19 og 22, hvor der henvises til bl.a. strafbare handlinger, fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner og straffelovens § 152-152 e, hvilket rettelig bør ændres således, at straf udgår og ændres til kriminalloven, kriminalretlige handlinger og kriminalretlige foranstaltninger, idet der i Grønland ikke bruges straf.

Endvidere henviser Departementet til, at den foreslåede § 1, nr. 18, henviser til Told og Skatteforvaltningen, som rettelig bør ændres til Skattestyrelsen, ligesom det er uklart, om der i den foreslåede bestemmelse henvises til den danske eller grønlandske forvaltningslov.

Departementet har slutteligt gjort opmærksom på, at datoen for underskrift i anordningsudkastet bør ændres.

Bemærkninger

Efter den foreslåede § 78 a, stk. 2, skal Finanstilsynet indhente samtykke fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Ved lov nr. 2601 af 28. december 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love blev National Enhed for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet etableret til erstatning af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Ved lovens § 3, nr. 3, blev "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet" ændret til "National Enhed for Særlig Kriminalitet" i hvidvasklovens § 78 a, stk. 2.

Justitsministeriet har oplyst, at lov nr. 2601 anordnes for Grønland med forventet ikrafttræden den 1. januar 2024, hvorfor det ikke er hensigtsmæssigt i denne anordning at ændre Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

I den foreslåede § 1, nr. 7, (§ 29 a, stk. 2) fremgår "strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner", og i den foreslåedes § 1, nr. 22 (§ 78 a, stk. 1) fremgår "strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner". Som nævnt af Departementet for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel bruges straf ikke i Grønland. Det tiltrædes, at bestemmelserne bør ændres.

De foreslåede bestemmelser i § 1, nr. 18 og 19, (§ 69 b-d og § 74 a) er i den danske hvidvasklov ophævet ved lov nr. 2601 af 28. december 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love. Som nævnt ovenfor anordnes denne lov for Grønland med forventet ikrafttræden den 1. januar 2024. Det findes på den baggrund mest hensigtsmæssigt, at lade bestemmelserne udgå af anordningsudkastet.

Indstilling

Det indstilles, at der ikke sker ændringer i formuleringen "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet" i § 78 a, stk. 2, jf. § 1, nr. 22.

Det indstilles endvidere, at henvisninger til straf-begreber ændres på følgende vis:

- I § 29 a, stk. 2, i § 1, nr. 7, ændres "strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner" til "handling, der kan medføre foranstaltning eller fuldbyrdelse af kriminalretlige foranstaltninger".
- I § 78 a, stk. 1, i § 1, nr. 22, ændres "ikke at ville medføre højere straf end bøde" til "ikke at ville medføre anden foranstaltning end bøde".

I relation til § 1, nr. 18 og 19, indstilles det, at bestemmelserne udgår, og dermed ikke sættes i kraft for Grønland.

Endeligt indstilles det, at datoen for underskrift tilrettes ved endelig underskrivelse.

Transparency International Greenland (TIG) gør opmærksom på, at der i henhold til den grønlandske kriminallov ikke udmåles straffes men i stedet gives foranstaltninger, ligesom administrative bødeforlæg ikke udstedes af det grønlandske politi.

Bemærkninger

Med henvisning til bemærkningerne og indstillingen ovenfor i relation til § 29 a og § 78 a, bør henvisninger til straf ændres.

Det fremgår af den foreslåede § 78 a, at Finanstilsynet i et bødeforlæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag. Den foreslåede bestemmelse regulerer ikke, hvorvidt Grønlands Politi kan udstede bødeforlæg.

Indstilling

Det indstilles, at henvisninger til straf-begreber ændres som anført i indstillingen ovenfor.

Bank Nordik henviser til, at der ved anordningen om ikrafttræden for Grønland af L 553 (anordning nr. 2627 af 28. december 2021) skete en lovteknisk

fejl, og at anordning nr. 2627 dermed ikke har retsvirkning for Grønland. Herefter henviser Bank Nordik til, at flere bestemmelser, der var indeholdt i anordningen for Grønland af L 553, ikke er medtaget i anordningen af L 1563, og at disse bestemmelser dermed (fortsat) ikke har retskraft i Grønland.

Bank Nordik henviser i den forbindelse til § 15 a i hvidvaskloven om indberetning af uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere. Herudover henviser Bank Nordik til en ændring af § 17, stk. 2.

Herudover anfører Bank Nordik, at der ved den foreslåede § 49, stk. 7, bør fastsættes en frist for indberetning af oplysninger til Finanstilsynet.

Bemærkninger

Ved anordning nr. 2627 af 28. december 2021 blev § 1 i lov nr. 553 af 7. maj 2019 anordnet for Grønland.

For så vidt angår § 1, nr. 24, 28, 36, 37, 49, 93 og 94 i L 553, blev disse imidlertid ophævet og genindført ved lov nr. 1563 af 27. december 2019. Ikrafttrædelsesdatoen for både lov nr. 553 af 7. maj 2019 og lov nr. 1563 af 27. december 2019 var den 10. januar 2020.

Bestemmelserne i ovennævnte punkter i L 553 trådte derfor aldrig i kraft i Danmark og er derfor uden retskraft i den grønlandske anordning nr. 2627 af 28. december 2021. Det angår udelukkende § 1, nr. 24, 28, 36, 37, 49, 93 og 94, hvorimod de øvrige bestemmelser i anordning nr. 2627 har retskraft i Grønland.

§ 15 a og § 17, stk. 2, som Bank Nordik henviser til, blev anordnet ved L 553 § 1, nr. 22 og 23, og er således allerede i kraft for Grønland.

Med hjemmel i lov nr. 1563 af 27. december 2019 anordnes bestemmelserne, der fremgår af L 553 § 1, nr. 24, 28, 36, 37, 49, 93 og 94, på ny.

I relation til den foreslåede § 49, stk. 7, hjemler bestemmelsen adgang til, at Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om indberetning af oplysninger til Finanstilsynet. I Danmark er dette sket ved bekendtgørelse nr. 552 af 2. maj 2022. Heri er fastlagt frister for indberetningen kvartalsvist. Finanstilsynet forventer, at lignende bekendtgørelse udstedes for Grønland, hvori der ligeledes vil blive fastsat frister for indberetningen.

Indstilling

Det indstilles, at der ikke foretages ændringer i udkastet til anordningen.

Justitsministeriet har anført, at det i Inatsisartutlov nr. 5 af 19. maj 2010 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (Hvidvaskloven) følger af § 3, stk. 1, nr. 7, at Hvidvasksekretariatet for Grønland er placeret i Hvidvasksekretariatet i Danmark. Justitsministeriet finder, at dette ligeledes bør fremgå af den foreslåede ændring af § 29 i anordningsudkastets § 1, nr. 6.

Endvidere anfører Justitsministeriet, at henvisningen i § 29 a, stk. 2, i anordningsudkastets § 1, nr. 7, til "grundlæggende principper i dansk ret" bør ændres til "grundlæggende principper i gældende ret".

Herudover anfører Justitsministeriet, at "anden" bør udgå af § 29 a, stk. 4, 1. pkt., således at bestemmelsen ikke henviser til en "anden" EU-medlemsstat, idet Grønland ikke er medlem af EU.

I relation til det foreslåede § 34 a, stk. 2 og 3, i anordningsudkastets § 1, nr. 10, anfører Justitsministeriet, at det ikke bør fremgå, at der sker offentliggørelse på den danske myndigheds hjemmeside, men at det med fordel kan ændres til Erhvervsstyrelsen.

Justitsministeriet anfører, at den foreslåede § 35 a, stk. 1, i anordningsudkastets § 1, nr. 11, henviser til § 1, stk. 1, nr. 13-20, hvilket bør ændres, da § 1, stk. 1, nr. 13, 16, 18 og 19, ikke er sat i kraft for Grønland. På samme vis bør henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 19, udgå af den foreslåede § 51 b, stk. 1, i anordningsudkastets § 1, nr. 17.

I relation til den foreslåede § 46 a, stk. 2, i anordningsudkastets § 1, nr. 12, anfører Justitsministeriet, at det bør præciseres, hvad der menes med "bopæl uden for EU", og om det også indbefatter bopæl uden for Grønland.

Herudover anfører Justitsministeriet, at de foreslåede § 69 b-d, og § 74 a i anordningsudkastets § 1, nr. 18 og 19, bør udgå og ikke sættes i kraft for Grønland med henvisning til, at disse bestemmelser ophæves ved lov nr. 2601 af 28. december 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love, som Justitsministeriet anordner med forventet ikrafttræden for Grønland den 1. januar 2024.

Justitsministeriet ønsker oplyst, om der i den foreslåede § 78 a, stk. 1, i anordningsudkastets § 1, nr. 22, ikke bør være en henvisning til § 26, stk. 6, 1. pkt., og i relation til § 78 a, stk. 2, bemærker Justitsministeriet, at politianmeldelse i de situationer, hvor der ikke er grundlag for at udstede et administrativt bødeforlæg, skal ske til Grønlands Politi. Endvidere anfører Justitsministeriet, at "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet" i § 78 a, stk. 2, bør ændres til "National Enhed for Særlig Kriminalitet".

Endelig har Justitsministeriet i den foreslåede § 29 og § 29 a foreslået, at "Hvidvasksekretariatet", "Hvidvasksekretariatet i Grønland" eller "Hvidvasksekretariatet på Grønland" ændret til "Hvidvasksekretariatet for Grønland".

Bemærkninger

De foreslåede ændringer til § 29, § 29 a, om ændring til "Hvidvasksekretariatet for Grønland" tiltrædes. På samme vis bemærkes, at "Hvidvasksekretariatet" i den foreslåede § 46 a, stk. 7, i anordningsudkastets § 1, nr. 12, bør ændres til "Hvidvasksekretariatet for Grønland".

Det tiltrædes endvidere, at henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 13, 16, 18 og 19, udgår af § 35 a, stk. 1, og at henvisningen til § 1, stk. 1, nr. 19 udgår af § 51 b, stk. 1.

Det fremgår af den foreslåede § 34 a, stk. 1, at Erhvervsministeren kan udpege den myndighed, som er ansvarlig for at offentliggøre navne på fysiske eller juridiske personer, grupper eller enheder, der opført på FN's sanktionslister. Ved Justitsministeriets foreslåede ændring i stk. 2 og 3, fra "den danske myndigheds hjemmeside" til "Erhvervsstyrelsen" gøres delegationen til Erhvervsministeren i bestemmelsens stk. 1, illusorisk. Det tiltrædes, at der ikke bør fremgå "den danske myndigheds hjemmeside".

Det tiltrædes, at "bopæl uden for EU" i den foreslåede § 46 a, stk. 2, i anordningsudkastets § 1, nr. 12, bør omformuleres, så bestemmelsen også henviser til bopæl uden for Grønland.

Med henvisning til bemærkninger og indstilling ovenfor tiltrædes det, at de foreslåede § 69 b-d, og § 74 a, i anordningsudkastets § 1, nr. 18 og 19, udgår.

I relation til justitsministeriets foreslåede ændringer af § 78 a bemærkes følgende:

Efter § 26, stk. 6, som sat i kraft for Grønland, kan Finanstilsynet fastsætte nærmere regler om den tekniske opfyldelse af underretningspligten til Hvidvasksekretariatet for Grønland. Justitsministeriets ønskede henvisning til § 26, stk. 6, 1. pkt., i § 78 a, stk. 1, angår formentligt den danske hvidvasklovs § 26, stk. 6, 1. pkt., der regulerer, hvornår en virksomhed skal undlade at gennemføre en transaktion. Denne bestemmelse er endnu ikke sat i kraft for Grønland. Ikrafttræden heraf, og henvisning til bestemmelsen i § 78 a, stk. 2, sker ved Justitsministeriets egen anordning af lov nr. 2601 af 28. december 2021. På samme vis bemærkes, at ændring fra "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet" i § 78 a, stk. 2, til "National Enhed for Særlig Kriminalitet" ligeledes sker ved Justitsministeriets egen anordning af lov nr. 2601 af 28. december 2021. Endeligt bemærkes, at den foreslåede § 78 a, stk. 2, angår indhentning af samtykke hos Statsadvokaten for Særlig

Økonomisk og International Kriminalitet i relation til administrative bødeforlæg, og ikke regulerer politianmeldelse.

Indstilling

Det indstilles, at § 29, stk. 1, 1. pkt., i anordningsudkastets § 1, nr. 6, ændres til "Den finansielle efterretningsenhed er Hvidvasksekretariatet for Grønland, som er placeret i Hvidvasksekretariatet i Danmark."

Det indstilles, at "Hvidvasksekretariatet", Hvidvasksekretariatet i Grønland" og Hvidvasksekretariatet på Grønland" i § 29, stk. 4, 2. pkt. og stk. 5 og § 29 a, stk. 1, 2 og 4, og § 46 a, stk. 7, ændres til "Hvidvasksekretariatet for Grønland".

Det indstilles, at § 29 a, stk. 2, i anordningsudkastets § 1, nr. 7, ændres fra "grundlæggende principper i dansk ret" til "grundlæggende principper i gældende ret".

Det indstilles, at § 29 a, stk. 4, 1. pkt., ændres til "Hvidvasksekretariatet for Grønland skal overholde eventuelle fastsatte begrænsninger og betingelser for anvendelsen af oplysninger, som sekretariatet modtager fra en EU-medlemsstats finansielle efterretningsenhed."

Det indstilles, at "den danske myndigheds hjemmeside" i § 34 a, stk. 2 og 3, ændres til "myndighedens hjemmeside".

Det indstilles, at den foreslåede § 35 a, stk. 1, i anordningsudkastets § 1, nr. 11, ændres til "Indgår en virksomhed eller personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 5, 8 og 11, for så vidt angår alternative investeringsfonde, og nr. 14, 15, 17 og 20, og en ansat eller tidligere ansat en aftale om en tavsheds klausul, skal det fremgå af aftalen, at den ansatte eller tidligere ansatte ikke er afskåret fra at indberette oplysninger om overtrædelser eller potentielle overtrædelser af denne lov og regler udstedt i medfør heraf til offentlige myndigheder."

Det indstilles, at den foreslåede § 46 a, stk. 2, i anordningsudkastets § 1, nr. 12, ændres til "Er forvalteren af en trust eller en person, der varetager en tilsvarende stilling i et lignende juridisk arrangement, etableret eller har bopæl uden for Grønland og EU, skal forvalteren eller personen, der varetager en tilsvarende stilling, indhente og opbevare oplysninger om trustens eller det lignende juridiske arrangements reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder, når forvalteren af trusten eller personen, der varetager en tilsvarende stilling i et lignende juridisk arrangement,

1) indgår en forretningsforbindelse, jf. § 2, nr. 3, i trustens eller det lignende juridiske arrangements navn eller

2) erhverver fast ejendom i trustens eller det lignende juridiske arrangements navn."

Det indstilles, at den foreslåede § 51, stk. 1, 1. pkt., i anordningsudkastets § 1, nr. 17, ændres til "Finanstilsynet kan påbyde en virksomhed eller person omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-8, 10, 11, 23 og 24, at virksomheden eller personen midlertidigt ikke må optage nye kundeforhold, når der er konstateret en alvorlig overtrædelse af bestemmelser i denne lov eller regler udstedt i medfør heraf."

Det indstilles, at de foreslåede § 69 b-d, og § 74 a, i anordningsudkastets § 1, nr. 18 og 19, udgår, og dermed ikke sættes i kraft for Grønland.

Det indstilles, at der ikke foretages de af Justitsministeriet foreslåede ændringer i § 78 a i anordningsudkastets § 1, nr. 22.